SZCZORSE. Dobra i miasteczko, starodawna dziedzina możnej i znakomitej rodziny Litaworów Chreptowiczów (dawniej Chrebtowiczów), z których Joachim Chreptowicz kanclerz W. L. wymurował tu wielki pałac w guście francuskim, w 1776 roku i zgromadził szacowny księgozbiór, zawierający samych polskich dzieł do 10.000 tomów. Były między niemi najrzadsze druki, a przytem wiele ciekawych i cennych rękopisów. Bibljoteka Szczorsowska wywieziona

została przed przyjściem Niemców do Kijowa i wcielona do bibljoteki Uniwersytetu tamtejszego, z tem jednak zastrzeżeniem, że po wojnie ma wrócić do Wilna do bibljoteki uniwersyteckiej.

Tenże kanclerz, pierwszy w Litwie oczynszował włościan swych poddanych, wprzód osadziwszy każdego gospodarza na oddzielnej sadybie. On także pierwszy wprowadził w swych dobrach poprawne gospodarstwo.

W Szczorsach bywał Mickiewicz, Lelewel, Syrokomla.

Obecnie pałac zniszczony doszczętnie wskutek działań wojennych (w pałacu mieścił się blindaż niemiecki).

Park wycięty, pokopany rowami strzeleckiemi.

Jakby na ironję losu pozostał tylko na frontonie pałacu napis: „Paci et Libertati"...

Około Szczors przez Niemen został wybudowany kosztem rządowym w 1926 roku most drewniany systemu inż. Rechniewskiego długości 274 m. o 8 przęsłach. Sejmik Nowogródzki zaś zbudował groblę dojazdową do mostu o ogólnej długości około 4 klm.